

ERICASTIFTELSEN

PSYKOTERAPI • UTBILDNING • FORSKNING

ÅRSREDOVISNING
2019

Adress
Ericastiftelsen
Odengatan 9
114 24 Stockholm

Telefon
08-402 17 60
Telefax
08-10 96 91

e-post
mail@ericastiftelsen.se
www.ericastiftelsen.se

Organisationsnummer
802005-8841

ERICASTIFTELSEN

PSYKOTERAPI • UTBILDNING • FORSKNING

ERICASTIFTELSEN org nr 802005-8841

Styrelsen för Ericastiftelsen får härmed avge årsredovisning för år 2019

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2019

Ericastiftelsen är ett av fyra lärosäten som har i uppdrag av staten att bedriva högskoleutbildning i form av psykoterapeutprogrammet med inriktning på psykoterapi för barn och ungdomar samt närliggande områden. Enligt en överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med region Stockholm bedrivs insatser för barn och unga inom psykosocialt pedagogiskt anpassningsstöd. IOP-överenskommelsen är en för året ny form av samverkan som ersätter det tidigare vårdavtalet med regionen. Ericastiftelsen har under året påbörjat en utveckling av psykoterapeutiska och psykosociala insatser genom att öppna för privatbetalande patienter och ett samarbete med en husläkarmottagning. Vid Ericastiftelsen bedrivs forskning och metodutveckling som är integrerad i övrig verksamhet.

Ericastiftelsens verksamhet baseras huvudsakligen på psykodynamisk teori, kunskaper och forskning om utvecklingspsykologi, anknytningsteori, neuropsykologi och psykoterapi samt väl beprövad klinisk erfarenhet. Ericastiftelsen har ett brett nätverk, både nationellt och internationellt, bland kliniker och forskare inom området.

Ericastiftelsen leds av verksamhetschef och rektor som svarar inför styrelsen vars ledamöter utsetts av regeringen, Region Stockholm och Ericastiftelsens huvudmän. Medarbetarna på Ericastiftelsen består av läkare, psykologer, socionomer, specialpedagoger och administrativ personal. Medarbetarna representerar en samlad specialistkompetens inom barn- och ungdomspsykiatri, vuxenpsykiatri, psykoterapi, stöd och behandling, pedagogik och forskning.

Vid sidan av kärnverksamheterna, som beskrivs nedan, bidrar medarbetarna regelbundet med specialiserade kunskaper vid nationella och internationella konferenser, i referensgrupper vid myndigheter och organisationer samt i media rörande frågor om barns och ungas behov, livsvillkor och psykiska hälsa/ohälsa.

Styrelsen bedömer att stiftelsen uppnått de i verksamhetsplanen angivna målen.

Adress
Ericastiftelsen
Odengatan 9
114 24 Stockholm

Telefon
08-402 17 60

E-post
mail@ericastiftelsen.se

Hemsida
www.ericastiftelsen.se

UTBILDNINGSVERKSAMHET

Utbildningsverksamheten vid Ericastiftelsen är öppen för sökande från hela landet och har under år 2019 omfattat 5 större högskoleutbildningar, *Ericastiftelsens psykoterapeutprogram (EPU)* 90 hp, två kursomgångar av *Grundläggande psykoterapiutbildning (GPU)* 60hp, samt två kursomgångar av *Handledar- och lärarutbildning (HLU)*, 45hp, samt ett antal mindre kurser och seminarier. Ericastiftelsens utbildningar är efterfrågade och antalet sökande är oftast minst dubbelt så många som antalet platser. Därutöver har två psykologkandidater och två PTP-psykologer tagits emot för praktiktjänstgöring under året.

Ericastiftelsen har examensrätt för att bedriva utbildning som leder fram till psykoterapeutexamen med inriktning på barn och unga. Utbildningen omfattar 90 hp är öppen för främst psykologer, läkare och socionomer men även andra yrkesgrupper kan vara behöriga och antas. När psykoterapeutprogrammets kvalitet senast granskades (år 2014) fick Ericastiftelsen omgående omdömet "hög kvalitet" vilket väl motsvarar de krav som ställs på högre utbildning.

Under året har arbete fortgått för att hålla psykoterapeutprogrammet i enlighet med Sveriges Psykologförbunds krav på specialistutbildning. De särskilda examinationsuppgifter och anpassningar av kurser som tagits fram i samverkan med förbundet har följts och utvärderats. Att psykoterapeutprogrammet nu är ackrediterat som en sammanhållen specialistutbildning har tagits väl emot av studenterna och de psykologer som går programmet följer också utbildningen till specialister.

Studieprestationerna för utbildningarna redovisas årligen till Statistiska Centralbyrån och Universitetskanslersämbetet. För 2019 redovisas 21,3 helårsprestationer. Följande siffror har redovisats 2016-2019:

År	Antal studerande vårterminen	Antal studerande höstterminen	Antal helårspresta- tioner	Antal examina
2016	61	71	29	9
2017	51	63	27	1
2018	62	62	30	11
2019	47	53	21,3	0

Under 2019 examinerades 12 studerande från *Ericastiftelsens handledar- och lärarutbildning (HLU)*, 45 hp. Siffran 0 i tabellen ovan förklaras av att den anger antalet examinerade där Ericastiftelsen har statlig examensrätt, dvs Ericastiftelsens psykoterapeutprogram. Variationen i antalet studerande, examina och helårsprestationer förklaras med att antagning till flera utbildningar sker vartannat år.

Under året har Ericastiftelsen bedrivit kursen *Barnpsykologisk bedömning-integrativ bedömning med fokus på socioemotionell utveckling och funktion*, 7,5hp, med 9 kursdeltagare.

Kursen *Ericastiftelsens utbildning i tidsbegränsad mentaliseringsbaserad psykoterapi för barn (MBT-C)* 20hp, avslutades under året med 12 kursdeltagare.

Under året har även föreläsningar hållits på kurser vid andra lärosäten. Medarbetare från Ericastiftelsen har föreläst vid Stockholms universitet och vid universiteten i Karlstad, Lund och Örebro samt Ersta Sköndal Bräcke Högskola.

De svenska psykologstudenternas konferens *PS19* hölls vid Lunds universitet och där bidrog Ericastiftelsen med bokbord för informationsspridning.

Under året utövade *Diskrimineringsombudsmannen* tillsyn avseende Ericastiftelsens aktiva åtgärder mot diskriminering. Inget beslut om ev åtgärd har meddelats.

Uppdragsutbildning och utåtriktad verksamhet

Utöver högskoleutbildningar anordnar Ericastiftelsen uppdragsutbildningar och deltar i kunskapsspridning av olika slag såväl i Stockholmsområdet som i övriga landet och Norden. Under 2019 har medarbetare hållit en mängd presentationer, föreläsningar och kurser av olika omfattning för yrkesverksamma inom BUP, behandlingsverksamheter, socialtjänst, jour- och familjehem, institutioner, elevhälsa, rättsväsende, habilitering, pedagogiska verksamheter samt övrig hälso- och sjukvård. Kunskaper har också förmedlats genom flera handledningsuppdrag inom dessa verksamheter.

Utvärderingarna av våra utbildningsinsatser är överlag mycket positiva och deltagarna signalerar att de kunskaper som förmedlats är stimulerande, gedigna, vetenskapligt förankrade och kommer till direkt praktisk användning i de olika verksamheterna.

Nedan följer ett urval av uppdragsutbildningar under året:

- I samverkan med psykologprogrammet vid universitetet i Örebro har under året arrangerats valbara kurser om 7,5 hp med fokus på *behandling för barn, unga och deras närstående*. Kurserna hålls återkommande och ges högt omdöme av studenterna.
- *Utbildning i handledningsmetodik* för specialpedagoger och skolkuratorer (15 hp) har hållits i samarbete med Hudiksvalls kommun och avslutades under vt-19.
- *Barn och trauma* (7,5 hp) hölls under året åter i samverkan med Karolinska Institutet uppdragsutbildning, Barnafrid nationellt kunskapscentrum och Karlstad universitet. Kursen ges årligen och är mycket eftersökt. 26 deltagare från exempelvis socialtjänst, BUP, elevhälsa, rättsväsende samt övrig hälso- och sjukvård genomförde kursen.
- Kursen *Utvecklingspsykologi* för blivande barn- och ungdomspsykiatriker (METIS för ST-läkare) gavs för 13 studerande.
- Utbildning i den evidensbaserade traumafokuserade metoden *Child-Parent Psychotherapy* (CPP, 20 hp) har getts i två omgångar under året i samarbete Karlstad universitet. I den ena kursen, som avslutades under våren 2019, deltog 28 studerande kommer från olika BUP- och behandlingsverksamheter i Sverige och Finland. En ny kursomgång startade i mars 2019 med 12 deltagare från Sverige.
- En kurs i den traumafokuserade behandlingsmetoden *Eye Movement Desensitization Reprocessing* med inriktning på barn och unga (EMDR, 20 hp) inleddes under ht 2019 för 10 studerande. Kursen avslutas under våren 2020.
- Under ht-2018 startade en kurs i *IPT-A*, 15 hp (Interpersonell psykoterapi för unga) med 10 deltagare. Kursen avslutades under våren 2019.

- I samarbete med Ersta Sköndal Bräcke Högskola gav vi kursen *Psykisk ohälsa hos barn och unga* 7,5 hp. Kursen vänder till en bred målgrupp av personer som i sitt yrke möter barn och unga med psykiska ohälsa såsom till exempel i socialt arbete, elevhälsa, i pedagogisk verksamhet, i rättsväsendet eller i hälso- och sjukvård. Kursen omfattade 23 studenter.

Övriga utåtriktade insatser i urval

Ericastiftelsens medarbetare har bidragit med presentationer vid flera nationella, regionala och nordiska konferenser såsom Barnrättsdagarna, Familjehemsdagen, Familjecentralernas dag, Mänskliga Rättigheter Dagarna, Psykiatrikongressen, Traumadagen och European Conference on Domestic Violence i Oslo. Vidare har presentationer hållits vid konferenser och andra tillfällen för kunskapsspridning i arrangemang av Stiftelsen Allmänna Barnhuset, Barnafrid Nationellt Kunskapscentrum, Nationellt Kunskapscentrum Barn som anhöriga, Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Regioner, Stiftelsen Alternativ til Vold, Oslo och Regionalt resurssentrum om Vold, Trauma och Suicidförebygging, RVTS Vest Bergen, Norge.

Ytterligare exempel på utåtriktade insatser där medarbetare bidragit under året är som experter i tv, press och övrig media. Kunskaper om barns behov av stöd och behandling vid olika tillstånd och i samband med uppmärksammade händelser är efterfrågade av media. Medarbetare har också som nämnts medverkat som experter i ett antal referensgrupper vid myndigheter och organisationer i frågor om barns och ungas utveckling, hälsa och behov.

Utveckling av utbildningsverksamheten

Parallellt med den ordinarie utbildningsverksamheten har lärare och handledare genom seminarier och föreläsningar fått möjlighet att fördjupa och utveckla sina kunskaper både vad gäller innehåll och högskolepedagogik med anknytning till utbildningsverksamheten. Årets seminarier har haft teman som "Ersättningsuppgifter vid frånvaro" samt "Hur examinerar vi studenterna?".

Medarbetare vid Ericastiftelsen har under året också fortsatt att ta del av fortbildning i *Child-Parent Psychotherapy* (CPP) som är en traumafokuserad evidensbaserad metod för barn 0-6 år. Målsättningen med dessa satsningar, som pågått ett antal år, är att de nya kunskaperna ska integreras i befintlig utbildnings-, behandlings- och forskningsverksamhet vilket till stor del uppnåtts.

Det är glädjande att konstatera att uppdragsutbildningar och utåtriktade insatser från Ericastiftelsen är mycket efterfrågade och vår strävan är att i så stor grad som möjligt möta dessa. Externa föreläsare engageras vid behov. I första hand är det angeläget att sprida de kunskaper vi besitter och som fyller behov i en rad verksamheter för barn och unga. I andra hand ger dessa insatser ett visst välkommet tillskott till en stram ekonomi.

Handwritten blue initials or signature

VERKSAMHET INOM ÖVERENSKOMMELSE OM IDEBURET OFFENTLIGT PARTNERSKAP (IOP)

Bakgrund

Partnerskapet med Region Stockholm är en långsiktig samverkan som inleddes 2019 01 01 och syftar till att stärka barns och ungas väg mot ett värdigt liv och möjliggöra återgång till normalutveckling när den av olika skäl störts. Bakgrunden till verksamheten inom överenskommelsen är att parterna konstaterat att det inom hälso- och sjukvårdsområdet med fokus på barn, unga och deras familjer sedan länge finns grupper och tillstånd med behov som vården och övriga aktörer har kontinuerliga svårigheter att möta på ett tillfredsställande sätt. Problemen är ofta komplexa och varierande och behov av insatser i tillägg till hälso- och sjukvård rör fler närliggande verksamheter. Det faktum att såväl grupper som enskilda individer i dessa situationer riskerar negativa effekter och att "falla mellan stolar" är väl känt. Av detta skäl poängteras regelbundet vikten av samverkan mellan olika verksamheter. Likafullt återstår svårigheter att på ett effektivt, följsamt och individanpassat sätt stödja tillgodose dessa gruppers behov.

En gränsöverskridande metodutveckling på utvalda områden är därför angeläget. Barns och ungas utveckling av grundläggande verktyg för förmåga till lek, samspel, samhörighet, självkänsla och delaktighet behöver här stå i fokus, oavsett vad barnet eller den unge har för funktionshinder, kontext eller har råkat ut för. Partnerskapet inleddes som ett led i att uppnå målen med Regionens övergripande strävan om en utvecklad nätverkssjukvård där forskning och kompetensutveckling stimuleras och integreras och kan komma patienterna till del.

Målgrupper

Föremålet för verksamheten ska vara barn och unga som riskerar att hamna i gränzonen mellan olika stödjande och behandlande verksamheter. En rad angelägna målgrupper identifierades i samråd och av dessa valdes följande ut att initialt stå i fokus för verksamheten:

- psykosocialt pedagogiskt anpassningsstöd för barn med olika former av problematik, ofta i kombination med psykosociala påfrestningar och i behov av emotionellt stöd *inom pedagogisk verksamhet*
- barn och unga i *jour- och familjehem*, skyddade boenden eller annan institutionsvård.
- barn och unga som drabbats av psykosocialt och emotionellt belastande krissituationer i behov av ett *kvalificerat krisstöd*
- barn och unga som är *trans* eller *har transerfarenhet*

Verksamhet 2019

Verksamheten har följt de övergripande principerna för samverkan, process och projekt som överenskommit om och formulerats i den skriftliga överenskommelsen samt vid återkommande uppföljning i möten mellan Ericastiftelsen och Regionen (Styrgruppen) under året. En betydande del av aktiviteterna under första halvåret ägnades till omställning av Ericastiftelsens verksamhet. Organisation såsom etablering av arbetsgrupper, planering, utformning av arbets sätt och dokumentationsrutiner för den delvis nya verksamheten har behövt utarbetas.

Den övergripande arbetsprocessen inom IOP-verksamheten har bestått av följande delar:

- *kartläggning* av målgruppen avseende erfarenheter, problematik, aktuella aktörer och brukarorganisationer på området.
- *datainsamling* i form av intervjuer och kontakter med identifierade nyckelpersoner, sakkunniga, intresseorganisationer och verksamheter på området, inhämtande av kunskapsläge (forskning, riktlinjer, litteratur etc) samt direktkontakt med aktuella barn, unga och närstående (brukare).
- *behovs- och lägesanalys*
- *utformning av intervention och utprovning av denna*
- *planering av uppföljning och utvärdering*

Aktiviteter för varje målgrupp under året har närmare redovisats i en årsrapport till Regionen per 2019 12 31. Utifrån att Ericastiftelsens verksamhet inom IOP-överenskommelsen ännu befinner sig i ett uppbyggnadsskede har aktiviteterna under året utvecklats i varierande takt beträffande de olika målgrupperna.

KLINISK VERKSAMHET 2019

Den kliniska verksamheten vid Ericastiftelsen har det senaste året genomgått en genomgripande förändring sett till finansieringsformen. Bakgrunden är att det tidigare kliniska avtalet med Stockholms Läns Landsting (SLL) om öppen barn- och ungdomspsykiatrisk upphörde 31 december 2018. Då styrelsen bedömde det som angeläget att upprätthålla en klinisk verksamhet har annan finansiering byggts upp under året.

Under 2019 har således patienter tagits emot med olika former av finansiering, här nedan följer en kort beskrivning:

Privatbetalande patienter

Vi har tagit emot ca 50 patienter som betalat full taxa. Det rör sig om kortare och längre psykoterapeutiska insatser liksom bedömningar, glesare stödkontakter, medicineringsuppföljningar m.m. Åldersspannet har varit spritt från förskolebarn till unga vuxna samt även ett antal föräldrar i behov av egen kontakt.

Utbildningsmottagning

Våra studerande har tagit emot ca 55 ärenden till reducerad taxa under året. Det rör sig om studerande vid vår grundläggande utbildning i psykoterapi samt det legitimationsgrundande psykoterapeutprogrammet. Även PTP-psykolog och psykologkandidat har tagit emot patienter vid utbildningsmottagningen

CPP

Child- Parent Psychotherapy (CPP) är en evidensbaserade traumafokuserad behandlingsmetod för förskolebarn (0-6 år) som utsatts för olika slag av svåra påfrestningar. Vi har tagit emot 14 patienter för denna insats tack vare finansiering från Timmermansordern och Stiftelsen CATCH.

PRIMA

Under året har vi tack vare samarbete med PRIMA barnpsykiatri kunnat slutföra behandling gällande fem traumatiserade barn i åldern 0 – 8 år och deras närstående. Dessa insatser

påbörjades under år 2018 med finansiering genom vårdavtalet med SLL. Dispens för att slutföra behandlingarna under 2019 avsågs. Genom en överenskommelse med PRIMA kunde vi dock som underleverantörer till dem lösa en ur etiskt och patientsäkerhetsperspektiv ytterst angelägen situation.

Sjöstadsdoktorn

Vi har under våren skrivit avtal med husläkarmottagningen Sjöstadsdoktorn som underleverantör. Avtalet avser remisser från Sjöstadsdoktorn, och direktsökande patienter listade på Sjöstadsdoktorn, gällande psykosociala insatser, terapisaftal enskilt eller i grupp enligt regelboken för husläkarverksamhet för barn och unga mellan 0 - 24 år. Vi har under året tagit emot 18 ärenden. För att säkerställa att åtagandet kan fyllas har två legitimerade psykoterapeuter timanställts.

Socialtjänst

Vi har tagit emot två ärenden där socialtjänsten bekostar psykoterapi för barn/unga.

Första linjens barn och ungdomspsykiatri

Samarbete med Husläkarmottagning Matteus har under året inletts. Husläkarmottagningen Matteus har sökt och fått positivt svar på sin ansökan hos Region Stockholm angående tilläggsavtalet första linjens insatser för barns och ungas psykiska hälsa, med Ericastiftelsen som underleverantör. Verksamheten inom tilläggsavtalet planeras att starta under vårterminen 2020. Syftet med detta är att vidareutveckla vårt vårdutbud och att hålla den kliniska verksamheten vid Ericastiftelsen aktiv och under utveckling.

För att kunna fortsätta verksamheten med de specifika behandlingsmodeller som erbjuds och utvecklas vid Ericastiftelsen söks extern finansiering. Ambitionen är att dessa insatser ska kunna erbjudas utan avgift eller till reducerad kostnad. De metoder som avses är:

- Den evidensbaserade behandlingsmetoden för förskolebarn (0 - 6 år) som utsatts för traumatiska påfrestningar *Child- Parent Psychotherapy (CPP)*. Vi har under året haft viss finansiering (se ovan) och söker fortsatt finansiering då vårdbehovet i Stockholm för denna patientgrupp är stort och långt ifrån tillgodosett.

Socialstyrelsen stödjer införandet av CPP i Sverige då behandlingsmetoder för små barn som drabbats av traumatiska påfrestningar är mycket sällsynta. Mot denna bakgrund och det stora värdet i tidiga insatser fyller metoden ett konstaterat och angeläget behov inom barnpsykiatri.

Ericastiftelsen är den barnpsykiatriska mottagning i regionen som har störst kapacitet att ta emot målgruppen för behandling med CPP. Vid stiftelsen finns i nuläget nio utbildade CPP-terapeuter som i hög grad prioriterat målgruppen. I BUP Stockholm är kapaciteten betydligt lägre med ett fåtal utbildade och aktiva terapeuter.

Parallellt med behandling med CPP pågår utbildning och en forskningsstudie om metoden i samarbete med Karlstad universitet.

- *MBT – C*, mentaliseringsbaserad tidbegränsad terapi för barn, är en tidsbegränsad metod för barn i åldern 5 – 12 år och deras närstående. Metoden är lämplig för behandling av ångest, nedstämdhet eller efter stressande och påfrestande livshändelser. Utvärdering av metoden pågår i Storbritannien med hittills lovande resultat.

- *Dynamic Interpersonal Therapy (DIT)*. En tidsbegränsade modell för ungdomar och unga vuxna i åldern 16 - 24 år som har visat sig effektiv vid relationsrelaterad problematik. Studier om metodens effekter pågår i Storbritannien. Resultaten är hittills lovande. Den psykiska ohälsan och konsumtionen av psykiatrisk vård ökar enligt många källor och inom åldersgruppen ungdomar och unga vuxna tycks ökningen vara som mest markant. Tillgången på psykoterapeutisk samtalsbehandling bedöms otillräcklig varför erbjudande om denna insats är angelägen.

Telefonmottagningen vid Ericastiftelsen har öppet fyra tillfällen varje vecka och har under året fortsatt varit mycket högt belastad. Det är svårt att med begränsade resurser på ett tillfredsställande vis vägleda alla som ringer. Under telefontiderna har en markant tendens noterats gällande att det idag tycks svårare för många med allvarliga psykiatriska problem liksom vid traumatiska kriser att få tillgång till specialiserad behandling.

Under året har *systematisk insamling och sammanställning av kliniska data* fortgått. Materialet används som underlag för verksamhetsutveckling och forskning (se nedan). Patienterna och vårdnadshavarna informeras om detta både skriftligt och muntligt. Data som samlas in till pågående forskningsstudier är godkända i etikprövningsnämnd. Vårdnadshavarna alternativt den unge lämnar då alltid skriftligt samtycke till deltagande, som alltid är frivilligt.

Skrifliga lokala rutiner för journaldokumentation uppdateras löpande för att kontinuerligt underlätta rutiner, säkerställa och öka patientsäkerheten. Utveckling kring frågor om bemötande av, och kommunikation med, patienter och närstående bedrivs löpande. I särskilt fokus finns frågor som har kopplingar till diskrimineringsgrunderna.

Handledning och fortbildning

Alla medarbetare i den kliniska verksamheten erbjuds och deltar i regelbunden grupphandledning och ges möjlighet till fortbildning genom deltagande i kurser, konferenser och längre utbildningar.

FORSKNING OCH METODUTVECKLING

Behovet av kunskapsutveckling inom området barn- och ungdomspsykioterapi är fortsatt stort såväl nationellt som internationellt. Stiftelsen har, trots sitt avbrutna vårdavtal med Region Stockholm i januari 2019 med minskat patientinflöde som följd, valt att sträva efter att kunna bibehålla en klinisknära inriktning i forskning och utvecklingsarbete.

Betydelsen av samverkan med andra vårdgivande institutioner och högskolor har tydliggjorts under året. Genom samverkan har fortsatt insamling av kliniska data, om än i långsammare takt än önskat, liksom planering av forskningsprojekt och gemensamma anslagsansökningar, möjliggjorts. Då stiftelsens forskning och metodutveckling till stor del finansieras av externa fondmedel, har arbetet med att söka finansiering hos olika anslagsgivare varit intensivt under året.

Huvudsaklig forskningsprioritering har liksom föregående förvaltningsår varit det pågående doktorandprojektet om traumafokuserad psykioterapi för små barn, *Child-Parent Psychotherapy (CPP)*. Såväl effekter av insatsen som deltagande föräldrars upplevelser av sitt deltagande i behandlingen undersöks. Projektet bedrivs i samverkan med Karlstad universitet

AN 874

✓

och med stöd från Gålöstiftelsen, Stiftelsen Clas Groschinskys minnesfond samt Timmermansordern. Datainsamling har under året genomförts vid nio mottagningar i landet. Analys, resultatredovisning och författande av vetenskaplig publikation har påbörjats. Muntliga presentationer vid internationella konferenser har genomförts.

Förberedelserna för en mer omfattande skandinavisk RCT-studie om effekter av *CPP* har tagit en allt tydligare form under 2019. Studien planeras bli multi-centerbaserad, med 130 dyader (barn + omsorgsperson) som rekryteras från olika regioner och mottagningar i Sverige och Norge. I samarbete mellan Ericastiftelsen, Karlstad universitet, Linnéuniversitetet, Göteborgs universitet samt norska R-BUP och Universitetet i Oslo, har en konkret forskningsplan utarbetats under 2019. Arbetet med att söka finansiering har påbörjats.

Ytterligare delstudier kring *CPP* har i samverkan med Linnéuniversitetet och Göteborgs universitet påbörjats en planering för. Det rör fyra genomförbarhets-studier av *CPP* i en svensk kontext, dvs hur metoden fungerat och upplevts av både terapeuter och brukare. I fokus för undersökningen står särskilt sårbara målgrupper, nämligen barn i samhällsvård, barn i familjer i behov av tolk under behandlingen, barn med funktionsnedsättning respektive kroniska sjukdomar eller medicinska trauman. Projektet förväntas bidra till ökad kunskap och utveckling av genomförbara och effektiva metoder för barn som lider av konsekvenser av svåra livshändelser. Det skulle vidare kunna involvera ett flertal studenters examensarbeten.

En sedan 2018 planerad och etikprövad studie om utfall av tidsbegränsad psykoterapi för ungdomar med ångest och depression, där två olika behandlingsmetoder, *Short-Term Psychoanalytic Psychotherapy (STPP)* och *Dynamic Interpersonal Therapy (DIT)* ska jämföras, har behövt skjutas upp på grund av att ansvarig medarbetare blivit upptagen av doktorandstudier.

I övrigt har kontinuerlig datainsamling i pågående och mer långsiktiga projekt, fortgått under året. På grund av vårdorganisatoriska förändringar för deltagande behandlingseenheter, liksom för stiftelsens egen patientmottagning, har datainsamling kontaktnätet av engagerade mottagningar i landet måst utvidgas under året. Detta har rört bland annat valideringsstudien *Bollrörsprojektet* som bedrivs i samarbete med Linköpings universitet. I studien undersöks validiteten i det tidigare utvecklade och barnanpassade självskattningsinstrument för små barn, kallat *Bollröret*. Vikten av att engagera stiftelsens studerande för datainsamlingen i denna studie blev centralt under året. Detta förhållande gällde även den pågående studien om terapeuters känsloreaktioner i tidsbegränsad psykoterapi med barn och unga (*DIT, MBT-C*), det så kallade *Känslorörsprojektet*, där terapeuter skattar sina känslor efter varje terapitimme med hjälp av *Feeling Word Checklist (FWC)*.

Vidare har medarbetare vid Ericastiftelsen under året varit engagerade som doktorand respektive deltagare i internationell referensgrupp i RCT-studien *Early Internet-based interventions for Children and Adolescents (ERiCA)* vid Stockholms universitet i samarbete med Linköpings universitet. I studien undersöks effekter av internetbaserad psykodynamisk terapi för ungdomar med måttlig depression. Preliminära resultat tyder på goda effekter avseende symtombild, emotionsreglering och självmedkänsla.

Ericastiftelsens *Senior Research Consultant*, Nick Midgley, Anna Freud National Centre och University College London, har under 2018 bidragit till forskningsverksamheten genom aktivt deltagande i ett flertal referensgrupper kring vetenskaplig projektplanering och medelsansökningar i större projekt.

EKONOMI

Det tidigare vårdavtalet med Stockholms läns landsting (SLL)/ Region Stockholm upphörde vid årsskiftet 2018 – 2019 och ersattes av en överenskommelse med Regionen om Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP, se ovan).

Avtalet innebär att Regionen ersätter Ericastiftelsen med intentionen att den årliga genomsnittliga ersättningen uppgår till minst 10 000 000 kronor. Ersättningsmodellen utgörs av ett årligt fast anslag på 5 000 000 kronor samt en lika stor rörlig ersättning kopplad till gemensamt formulerade utvecklingsprojekt vars målområden och målgrupper kan komma att variera över tid.

Under 2019 har mycket arbete koncentrerats till att se över organisationen med de nya förutsättningarna samt att utveckla verksamhet för målområden i samarbetet med Regionen.

Lokaler

Under våren beslutade Ericastiftelsen styrelse om att tillgänglighetsanpassa entréplanet då detta är en förutsättning för samarbete med stat och region. Utöver detta förelåg behov av att förbättra miljön för såväl besökare som medarbetare. Offerten för ombyggnationen omfattade knappt 1,5 msek (exkl moms) och startade i oktober.

Arbetet med tillgänglighetsanpassningen förflöt mycket bra utan större störningar och inom offererad kostnad. Beslutet innebar dock att Ericastiftelsens budget för 2019 överskreds på flera konton. Till följd av ingreppen i lokalerna måste el, datanät och ventilation dras om. Ventilationsarbetet har därmed belastat resultatet med över 300 tkr. Även städ- och driftkostnaderna ökade samt fraktkostnader i samband med omflyttningar av inventarier, journalskåp och annan utrustning i huset.

I samband med arbetet investerades i våra lokaler på Odengatan 8 för att öka flexibiliteten avseende funktion. Ett större rum kan nu nyttjas för såväl gruppbehandling som utbildning. Inventarier som t ex möbler och projektor köptes in för dessa ändamål. Högre kostnader innebär också högre momskostnader då bara en liten del kan dras av de gemensamma kostnaderna.

Vi mottog i samband med ombyggnationen ett antal skrivbord, hurtsar, bord och soffa i generös gåva från Akademikernas Erkända Arbetslöshetskassa (AEA) och arkitektbyrå D2.

Hysesavtalet för Odengatan 7 sades under år 2018 upp av hyresvärden då fastigheten ska säljas. Hysesavtalet avslutas 2020-07-31. Planering kommer att inledas för att på bästa sätt nyttja våra kvarstående lokaler mer effektivt.

Vi står framöver inför kostnader för vår fastighet på Odengatan 9 då fönster och fasad är i behov av underhåll.

Översikt

Trots stora utgifter har Ericastiftelsen ett litet överskott för året på 28 tusen kronor. En jämförelse med föregående period visar att lönekostnaderna och därmed arbetsgivaravgifter minskat till följd av färre anställda.

Intäkter från privatmottagningen är delvis en förklaring till att resultatet. Dessa intäkterna budgeterades inte för 2019, då det vid tidpunkten för budgeteringen var osäkert hur verksamheten skulle utvecklas med hänsyn till den nya överenskommelsen med Regionen. En annan förklaring är nyttjandet av fonder. Under året har Ericastiftelsen reglerat det tidigare bidraget från Cefam och intäktsfört hela kvarstående belopp.

Följande bidrag har nyttjats och resultatförts under 2019:

- Cefam-medel 742 tkr
- Timmermansordern 250 tkr sek. Bidraget avser Psykoterapimottagning för barn och unga.
- Stiftelsen Clas Groschinskys Minnesfond 38 tkr

Den alltid välkomna avkastningen från Märtha och Sigurds Bergdahls stiftelse är stabil och under hösten kunde vi rekvirera 230 tkr.

Följande generösa bidrag till klinisk verksamhet har erhållits under 2019:

- Celsingstiftelsen 115 tkr
- H. M Drottning Silvias Stiftelse – CATCH 125 tkr.

Aktierna som ingår i kvarlåtenskapen från Olev Küün har medfört en årlig utdelning under 2019 på ca 70 tkr.

Statsanslaget för högskoleutbildning uppgår till 7 703 000 sek. Höjningen 2019 är 1,26%. På grund av att den nya regeringsbildningen förra året blev klar först efter att budgeten presenterades till styrelsen, finns differens mellan budget och utfall.

Flerårsöversikt (Tkr)

	2019	2018	2017	2016
Gåvor	230	218	1 470	0
Bidrag	19 067	18 594	17 987	17 393
Nettoomsättning	3 288	2 227	1 896	1 665
Resultat	29	304	1 228	17
Soliditet	43,2%	43,8%	45,8%	37,0%

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

PERSONAL

Antal anställda har under året varit 20 personer, fyra män och sexton kvinnor. Antal årsarbeten var 16. I februari 2019 tillsattes den vakanta tjänsten som köksansvarig likaså den vakanta tjänsten som administratör. Den vakanta tjänsten som pedagog tillsattes i augusti. Alla tjänster är tillsvidareanställningar. En socionom som varit visstidsanställd har erbjudits tillsvidareanställning.

För att klara åtaganden inom den kliniska verksamheten har två leg psykoterapeuter timanställts under året. Under 2019 har en psykolog avgått med pension och en socionom har avslutat sin anställning på egen begäran. Rekryteringen av en ny psykolog samt ytterligare två socionomer pågår. På styrelsemöte 2019-04-24 beslutades om att anställa en insamlings- och kommunikationsansvarig. Rekryteringen beräknas bli klar inom kort.

ERICASTIFTELSENS STYRELSE

Styrelsen har haft fyra ordinarie sammanträden under året. Styrelsen består av åtta ledamöter, utsedda för en tid av högst fyra år. En ledamot utses av regeringen, tre av Region Stockholm samt fyra av stiftelsens huvudmän. Styrelsen utser inom sig ordförande, vice ordförande och kassaförvaltare. Mandatperioden för de tre ledamöterna som utses av Region Stockholm gick ut förra året och tre nya har tillkommit fr o m 2019-01-01.

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Ordförande	Ewa Persson Göransson
Vice ordförande	Pia Helleday
Kassaförvaltare	Olof Stålnacke
Övriga ledamöter	Cindy Falquet
	Hanna Jokio
	Anna Lundh
	Margareta Alström
	Carl von Essen

Stockholm 2020 02 02

I tjänsten,

Anna Norlén
Verksamhetschef och Rektor

RESULTATRÄKNING

Kronor

	2019-01-01 Not 2019-15-31	2018-01-01 2018-12-31
STIFTELSENS INTÄKTER		
Gåvor	2 230 250	217 500
Bidrag	19 066 954	18 593 908
Nettoomsättning	3 288 069	2 226 811
Övriga rörelseintäkter	6 015	844
Summa stiftelsens intäkter	22 591 289	21 039 063
STIFTELSENS KOSTNADER		
Övriga externa kostnader	-8 223 802	-4 751 068
Personalkostnader	3 -14 411 670	-15 610 944
Summa stiftelsens kostnader	-22 635 472	-20 362 011
RÖRELSERESULTAT	-44 183	677 052
FINANSIELLA POSTER		
Resultat från övr finansiella anläggningstillgångar	72 737	76 513
Övriga ränteintäkter	0	0
Summa finansiella poster	72 737	76 513
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	28 554	753 565
BOKSLUTSDISPOSITIONER		
Övriga bokslutsdispositioner		-450 000
ÅRETS RESULTAT	28 554	303 565

1 809
AN

BALANSRÄKNING

Kronor

Not 2019-01-01

2018-12-31

TILLGÅNGAR

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Byggnader och mark

4 1 143 000

1 143 000

Summa materiella anläggningstillgångar

1 143 000

1 143 000

FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Andra långfristiga värdepappersinnehav

5 1 460 454

1 460 454

Summa finansiella anläggningstillgångar

1 460 454

1 460 454

SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

2 603 454

2 603 454

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

KORTFRISTIGA FORDRINGAR

Kundfordringar

536 285

469 726

Övriga fordringar

516 614

427 489

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

390 610

287 747

Summa kortfristiga fordringar

1 443 509

1 184 962

KASSA OCH BANK

8 506 951

8 521 780

SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

9 950 459

9 706 741

SUMMA TILLGÅNGAR

12 553 914

12 310 196

Handwritten signature or initials in blue ink.

Not 2019-01-01

2018-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER**EGET KAPITAL**

6

Fritt Eget Kapital vid Räkenskapsårets början

5 388 619

5 085 054

Årets resultat

28 554

303 565

Fritt Eget Kapital vid Räkenskapsårets slut

5 417 173

5 388 619

SUMMA EGET KAPITAL**5 417 173****5 388 619****AVSÄTTNINGAR**

Övriga avsättningar

7

4 000 000

4 000 000

SUMMA AVSÄTTNINGAR**4 000 000****4 000 000****LÅNGFRISTIGA SKULDER**

Övriga skulder

8

117 625

90 175

SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER**117 625****90 175****KORTFRISTIGA SKULDER**

Leverantörsskulder

775 581

258 257

Mottagna ej använda bidrag

552 054

1 342 034

Övriga kortfristiga skulder

769 059

825 091

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

922 423

406 020

SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER**3 019 116****2 831 402****SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER****12 553 914****12 310 196**

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre stiftelser.

Not 2 Gåvor

Nettoomsättning per rörelsegren

Gåva som före 2017 var bokförd som långfristig skuld.

	2019	2018
	230 250	217 500
	<u>230 250</u>	<u>217 500</u>

Not 3 Medelantal anställda

Medelantalet anställda

	2019	2018
	16	19

Not 4 Byggnader och mark

Ingående anskaffningsvärde
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde

Utgående redovisat värde

	2019-12-31	2018-12-31
	1 143 000	1 143 000
	<u>1 143 000</u>	<u>1 143 000</u>
	1 143 000	1 143 000

Not 5 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Ingående anskaffningsvärde
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde

Utgående redovisat värde

	2019-12-31	2018-12-31
	1 460 454	1 460 454
	<u>1 460 454</u>	<u>1 460 454</u>
	1 460 454	1 460 454

2019/12/31

Not 6 Eget Kapital

	Erica- fonderna	Olev Küun minnes-fond	Övr. fritt eget kapital	Totalt
Belopp vid räkenskapsårets början	974 436	2 423 966	1 990 217	5 388 619
Årets resultat			28 554	28 554
Belopp vid räkenskapsårets slut	974 436	2 423 966	2 018 771	5 417 173

Not 7 Övriga avsättningar

	2019-12-31	2018-12-31
Resultatutjämningsfond	2 000 000	2 000 000
Reparationsfond	2 000 000	2 000 000
	4 000 000	4 000 000

Not 9 Långfristiga skulder

	2019-12-31	2018-12-31
Omställningsavtalet	117 625	90 175
	117 625	90 175

4/2019
PW

Stockholm den 24 februari 2020

Ewa Persson Göransson
ordförande

Pia Helleday
vice ordförande

Hanna Jokio
ledamot

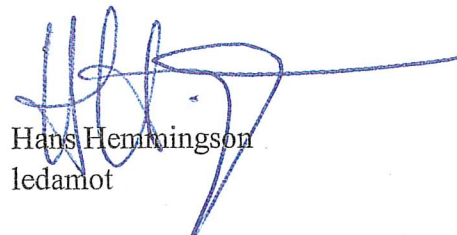
Cindy Falquet
ledamot

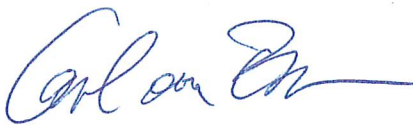
Olof Stålnacke
kassaförvaltare

Anna Lundh
ledamot

Hans Hemmingsson
ledamot

Carl von Essen
ledamot

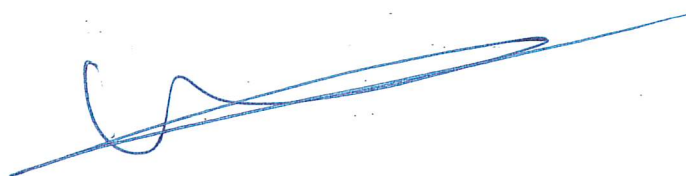

Anna Norlén
verksamhetschef

Min revisionsberättelse har lämnats den 25 mars 2020

Lennart Samuelsson
Godkänd revisor
utsedd av Huvudmännen

Niklas Makal
Auktoriserad revisor
utsedd av Huvudmännen